

Zhodnocení šlechtitelského programu

plemeno hafling v České republice za rok 2017

Chovný cíl

Chovným cílem je výkonný, malý **kůň univerzálního** použití, s harmonickou, silnou, korektní stavbou těla se všemi částmi ve správné rovnováze, s klidným temperamentem a s dobrým charakterem, snadno krmitelný a pevného zdraví.

Právě pro tyto svoje vlastnosti je vynikajícím typem malého koně univerzálního použití, vhodným pro všechny druhy sportovního, rekreačního ježdění i vozatajství, rehabilitačního ježdění, prací v zemědělství a lesnictví i jako kůň služební.

Chovný cíl je zabezpečován **metodou čistokrevné plemenitby** s cílem šlechtit koně s maximálním 1,56% podílem arabské krve. *(přechodné období do 31. 12. 2018, v jehož průběhu podíl arabské krve neovlivňuje zařazování do PK)*

Tělesné míry: Klisny / Hřebci

KVH 138 – 150 cm / 142 – 150 cm

O. Hol min. 17,5 cm / min. 18,5 cm

Výška může být překročena, pokud jsou současně splněny ostatní požadavky na exteriér dle chovného cíle. V tomto případě však rozhoduje o zařazení do PK RPK.

Početní stav populace

V posledních devíti letech počet koní plemene hafling v ČR stále stabilně mírně roste. Jednak to bylo způsobeno rostoucím počtem narozených hříbat v minulosti, zároveň v tomto období výrazně přibylo nákupů kvalitních plemenných koní v zahraničí. V posledních zhruba pěti letech je však patrné zpomalení tohoto nárůstu a v **budoucím období počítáme spíše s pomalým nárůstem počtu koní**, protože počty narozených hříbat se v současnosti kvůli špatné situaci na trhu poměrně výrazně poklesly, i když v poslední době je vidět opět mírné oživení. Importů koní už několik let spíše ubývá nebo se počty drží zhruba na stejné úrovni, protože chovatelé, kteří často koně nakupovali v zahraničí, již mají vytvořeno základní stádo, na němž chtějí stavět dále svůj chov. Přesto je plemeno hafling jedním z mála plemen koní, u nichž se zpomalení trhu projevilo relativně málo.

Pokud se týče počtu hřebců, zde je dokonce mírný pokles počtu žádoucí (samozřejmě ale za podmínky, že nedojde k poklesu kvality), protože průměrný počet klisen na jednoho plemeníka (který je reálně v plemenitbě) je zhruba 26. Pokud navíc zvážíme, že zdaleka ne každá klisna je v daném roce připuštěna a že průměrný počet narozených hříbat je za sledované období cca 83,4 a průměrný počet narozených hříbat na jednoho hřebce je tedy pouhých přibližně 3,3 hříběte. To rozhodně není ideální počet pro další potřebnou šlechtitelskou práci a z tohoto důvodu také zatím není možné stanovovat plemenné hodnoty jednotlivých hřebců. Na zpracování metodiky se ale dlouhodobě pracuje ve spolupráci s VÚŽV.

Tab. č. 1: Vývoj populace plemene hafling v ČR v letech 2008 – 2017

Rok	Hřebci v chovu z PK	Klisny v PK	Ostatní	Celkem
2008	32	491	702	1225
2009	34	529	806	1369
2010	35	523	836	1394
2011	35	580	972	1587
2012	36	618	991	1645
2013	38	637	1013	1688
2014	35	672	1000	1707
2015	35	694	1027	1754
2016	32	705	1025	1762
2017	35	715	1042	1792

Tab. č. 2: Počty narozených hříbat v letech 2008 – 2017

Rok	Hřebci	Klisny	Celkem
2008	69	71	140
2009	65	75	140
2010	86	70	156
2011	84	51	135
2012	44	38	82
2013	27	37	64
2014	20	24	44
2015	24	30	54
2016	18	17	35
2017	26	14	40

Tab. č. 3: Počty narozených hříbat v letech 2008 – 2017

Rok	Počet plemeníků reálně v plemenitbě	Počet klisen zapsaných v PK	Počet narozených hříbat z připouštění v daném roce	Počet klisen na plemeníka	Počet narozených hříbat na plemeníka
2008	27	491	140	18,9	5,19
2009	24	529	156	22,04	6,5
2010	27	523	135	19,37	5
2011	30	580	82	19,33	2,73
2012	25	618	64	24,72	2,56
2013	29	637	44	21,97	1,48
2014	27	672	54	24,89	2,3
2015	22	694	35	31,55	1,6

2016	18	705	40	39,17	2,22
2017	18	715	Data nejsou k dispozici	39,72	
Průměr	24,7	616,4	83,33	26,17	3,29

Chovná populace

Plemenní hřebci

Počet plemenných hřebců hafling je v České republice, jak už bylo řečeno, dlouhodobě spíše vyšší, než by bylo vzhledem k velikosti populace klisen třeba. Zároveň je ale nutné říci, že v posledních cca sedmi letech se v České republice začali objevovat výrazně kvalitní plemenníci importovaní ze zahraničí, kteří by kvalitu populace v České republice měli zlepšit ve všech ohledech. Díky zavedení změn a zpřísnění šlechtitelského programu a Řádu plemenné knihy v roce 2010 jsou do chovu zapisováni jen hřebci odpovídající standardům vyspělých chovatelských zemí Evropy. Nově zařazovaní hřebci jsou v drtivé většině v moderním typu (viz obrázek č. 1) haflinga, který je využitelný jak v rekreaci, tak ve sportu a zároveň si zachovává klidnou povahu.

Obr. č. 1: Plemenný hřebec Artist-L v moderním typu

Obr. č. 2: Hřebec N-Mates (starší typ)

Hlavní změna je ale nejen v exteriéru – větší ušlechtilost, ale i užitkovém typu, kdy od koně původně typu tažně - soumarského je dnes odklon a je zde poptávka po koni všestranně užitkovém s vynikajícím charakterem a pevným zdravím. Tento současný požadavek trhu vede právě i ke změně ve šlechtění, který je respektován všemi členskými zeměmi Haflingského světového chovatelského a sportovního svazu (HWZSV), jehož je Asociace svazů chovatelů koní ČR coby osoba pověřená vedením PK haflinga zakládajícím členem.

Tab. č. 4: Vývoj počtu hřebců reálně v plemenitbě v ČR v letech 2008 – 2016

Rok	Hřebci v chovu z PK	Hřebci reálně v plemenitbě
2008	32	27
2009	34	24
2010	35	27
2011	35	30
2012	36	25
2013	38	29
2014	35	27

2015	33	22
2016	32	21
2017	35	18

Pro rok 2018 je licentováno 19 plemenných hřebců. S potěšením musíme konstatovat, že ze seznamu hřebců pro letošní sezónu opět ubyli spíše starší hřebci, kteří neodpovídají současným požadavkům. Naopak nově byl licentován importovaný mladý plemeník z Tyrolska (Newcomer) a dále v ČR odchovaný hřebec rovněž tyrolského původu (Waldbach Obrok). Zároveň se aktuálně chystá licentace dalšího importovaného plemeníka moderního typu, a to z Německa. Pro příští sezónu je zájmem ASCHK ČR zajistit pro chovatele minimálně stejné množství kvalitních hřebců, s důrazem na rozšíření dostupnosti jednotlivých linií.

Plemenné klisny

V roce 2017 bylo do plemenné knihy zapsáno celkem 19 klisen, z toho celkem 9 jich komise zapsala do hlavního oddílu PK. Došlo tak k poměrně zásadnímu meziročnímu poklesu počtu zapsaných klisen. Rozložení klisen do jednotlivých oddílů PK se postupně posouvá směrem k vyšší kvalitě – stále více klisen je zapisováno do hlavního oddílu plemenné knihy.

Tab. č. 5: Přehled počtů zapsaných klisen v letech 2008 – 2017

Rok	HPK	PK	PPK	Celkem
2008	17	17	4	38
2009	10	18	4	32
2010	6	14	9	29
2011	15	26	11	52
2012	22	25	10	57
2013	16	13	4	33
2014	8	22	17	47
2015	15	16	5	36
2016	18	10	4	32
2017	9	8	2	19

Zpřísněná selekční kritéria zorientovala chovatele v plemenitbě tak, že jsou vyhledáváni k připouštění moderní typy hřebců, snížil se jejich počet a díky používání umělé inseminace se poměrně rychle zkvalitňuje chovná populace klisen, která je dokumentována vyšší počtem zařazovaných klisen do HPK. Nejvyužívanějšími plemennými hřebci jsou dlouhodobě importovaní plemeníci moderního typu, jmenovitě šlo v roce 2017 o hřebce Andiamo, Avalon a Armin-Q. Zde je na první pohled patrné, že v ČR je nutné řešit dostupnost kvalitních plemeníků i v ostatních liniích, než je linie A. To se částečně podařilo vyřešit dovozem hřebce Newcomer a aktuálně chystanou licencí dalšího plemeníka linie B.

Zkoušky výkonnosti

Zkoušky výkonnosti jsou povinné pro plemenné hřebce, pro klisny jsou zatím nepovinné, ale jsou jednou z podmínek zařazení do akceleračního programu. Tato podmínka a finanční dotace na úspěšné absolvování ZV stimuluje chovatele k jejich účasti a počet koní, kteří ZV vykonali, tak v každém roce narůstá. Výjimkou je pokles v loňském roce, důvodem je především obecně pokles

klisen, které se účastnily svodů. Podíl klisen, které se po svodu účastní zkoušek výkonnosti, ale neustále narůstá. Chovatelé a majitelé haflingů mají stále častěji zájem na skutečně kvalitním chovu a aktivním využívání haflingů ve sportu. Tomu odpovídá i stále se zvyšující kvalita výkonů u zkoušek. Při letošním počtu 19 zapsaných klisen je podíl klisen, které po svodu absolvují i zkoušky výkonnosti na vysoké úrovni 58 %.

Tab. č. 6: Vývoj počtu koní na ZV v letech 2008 – 2017

Rok	Pod sedlem	V zápřeži	Celkem
2008	13	4	17
2009	7	4	11
2010	8	0	8
2011	15	2	17
2012	19	4	23
2013	17	1	18
2014	18	2	20
2015	13	3	16
2016	12	3	15
2017	9	2	11

Akcelerační program

Podmínky pro zařazení do akceleračního programu byly při úpravě šlechtitelského programu a Řádu PK v roce 2010 výrazně zpřísněny. Podmínkou pro zařazení klisny je hodnocení exteriéru známkou minimálně 7,6 bodu, zařazení do HPK, úspěšné absolvování zkoušek výkonnosti a maximální podíl 1,56 % cizí krve z dostupného rodokmenu. Pro hřebce platí požadavek na minimálně 8,0 bodů za exteriér a nulový podíl cizí krve ze šestigeneračního původu. Absolvování ZV je podmínkou pro všechny hřebce již při zařazení do plemenitby.

Zpřísnění podmínek v roce 2010 mělo za následek velký úbytek koní zařazených do AP (z původních několika desítek zbylo zhruba deset koní). Průběžně se ale každým rokem počty klisen a hřebců v AP od roku zvyšují a aktuálně je zde zařazeno jedenáct plemenných hřebců (devět importovaných, dva českého chovu) a 37 klisen (z nich devět českého chovu). V průběhu roku 2017 do AP přibily čtyři klisny.

Úspěšnost zavedeného akceleračního programu nelze příliš posoudit z dat shromážděných za poměrně krátkou dobu. Protože AP si za cíl klade zvýšit motivaci majitelů nejlepších klisen připouštět elitními hřebci, můžeme jednoduše porovnat počet připuštění klisen příslušných do AP hřebci zařazenými do akcelerace (78) a hřebci mimo tento program (21). Z uvedených dat celkem jasně vyplývá, že majitelé nejlepších klisen vybírají převážně z akceleračních plemeníků a smysl AP je tedy plněn.

Počty kompletně doložených generací a podíl arabské krve

Původ a počet doložených generací

Počet kompletně doložených generací je jedno z nejdůležitějších hledisek pro zařazování koní do plemenitby. Hřebci musí povinně splňovat mezinárodní standard šesti kompletních generací, klisny musí mít pro zápis do HPK pět kompletních generací, pro zápis do PK čtyři a pro PPK tři generace. Je ale nutné počítat s tím, že tyto podmínky budou v budoucnu zpřísněny, aby bylo postupně dosaženo standardu šesti kompletních generací u všech zapisovaných koní.

Z hřebců, kteří jsou aktuálně v plemenitbě, má kompletní původ 14 koní, čtyři hřebci mají pět kompletních generací. Hřebci s méně než pěti kompletními generacemi byli pro sezónu 2016 z chovu vyřazeni.

Tab. č. 7: Počty doložených generací u koní v plemenitbě

Počet kompletně doložených generací	6 (a více)	5	4	3	2
hřebci (březen 2105)	11 (52,38%)	7 (33,33%)	3 (14,28%)	0	0
hřebci (březen 2016)	15 (71,43%)	6 (28,57%)	0	0	0
hřebci (březen 2017)	14 (77,78%)	4 (22,22%)	0	0	0
klisny (konec roku 2013)	83 (12,95%)	227 (35,41%)	309 (48,21%)	17 (2,65%)	5 (0,78%)
klisny (březen 2016)	332 (47,94%)	173 (24,93%)	158 (22,77%)	27 (3,84%)	4 (0,58%)
klisny (březen 2017)	355 (50%)	172 (24,23%)	155 (21,83%)	24 (3,38%)	4 (0,56%)
klisny (březen 2018)	372 (52,03%)	173 (24,2%)	145 (20,28%)	21 (2,94%)	4 (0,56%)

Počty doložených generací se podařilo za poslední cca čtyři roky poměrně významně zvyšovat, protože jsou průběžně zasílány původy ze zahraničí. Podíl koní s kompletním původem se tak poměrně rychle zvyšuje a nadále se zvyšovat bude. Zároveň je třeba u čísel v tabulce č. 7 dodat, že klisny, kterým doložené původy chybějí a mají např. pouze dvě nebo tři generace úplné, byly v drtivé

většinou zapsány již před mnoha lety v úplných počátcích chovu a je pravděpodobné, že už nejsou aktivní v chovu a některé z nich možná už ani nejsou naživu (data v ÚEK jsou závislá na hlášení úhynu chovateli).

Podíl arabské krve

S počtem generací také úzce souvisí problematika podílu arabské krve. Plemeno hafling vzniklo z jedné části z arabského koně a v některých zemích bylo v průběhu šlechtění využíváno křížení s arabem, v populaci haflingů proto přetrvává různý podíl arabské krve dodnes. Světový svaz považuje čistokrevného haflinga od 1,56% podílu arabské krve a na tuto hodnotu by se tedy postupem času měla dostat i populace v ČR. Prostředkem k dosažení tohoto cíle se stalo tzv. přechodné období, kdy mají majitelé koní čas do konce roku 2018 na to, aby u svých koní „vyčistili“ krev používáním pokud možno pouze hřebců s nulovým podílem arabské krve. Od roku 2019 budou do HPK a PK zapisovány pouze klisny s max. 1,56% arabské krve. U hřebců již toto opatření platí nyní.

Hřebci s povolením připouštět v sezóně 2018 se podle podílu arabské krve dají rozdělit na hřebce s prokazatelně 0% arabské krve (tedy zároveň mají šest doložených generací) – těchto hřebců je 13; dále jsou zde dva plemeníci, kteří sice nemají žádné doložené arabské předky a tedy také formálně 0%, ale není u nich kompletní šestigenerační původ, takže nelze vyloučit, že se zde nějaký arab vyskytuje. Další čtyři plemeníci mají podíl krve mezi 0,01 – 1,56%.

U klisen se omezíme pouze na konstatování počtů u těch koní, kteří mají doložených šest generací, protože pouze zde můžeme s určitostí potvrdit daný podíl krve. Klisen s kompletním původem a 0% podílem arabské krve bylo na přelomu roku 2013 a 2014 (ze kdy jsou poslední data) 63 (tj. 9,82 % všech klisen), klisen s max. 1,56% podílem bylo v této době 19 (tedy 2,96 %) a klisna s podílem překračujícím 1,56% limit byla pouze jedna (tedy 0,16 %).

I u tohoto faktoru doufáme v rychlé zlepšení a tedy snížení podílu arabské krve u populace, což se snažíme zajistit jednak informováním chovatelů, aby využívali hlavně hřebce, kteří mají nulový podíl arabské krve. Zároveň je toto hledisko uplatňováno u podmínek pro zařazování do akceleračního programu.

Národní šampionát mladých klisen, další výstavy a sportovní akce

V rámci celostátní výstavy koní pořádané ASCHK ČR je vždy organizován národní šampionát mladých klisen plemene hafling. Zúčastňuje se ho průměrně 13 nejlepších klisen, z nichž Český svaz chovatelů haflinga (ČSCHH) vyhláší celkovou šampionku a v posledních čtyřech letech také šampionku českého chovu. Kromě toho probíhají každoročně regionální výstavy speciálně organizované pro plemeno hafling (v roce 2017 se bohužel žádnou z jinak tradičních výstav nepodařilo zorganizovat) – pořadatelé jsou privátní organizace a spolupořadatelem ČSCHH ČR. Náhradou za regionální výstavy se alespoň částečně stala první mezinárodní akce, kterou pořádal ČSCHH na pardubickém dostihovém závodišti – Mezinárodní šampionát hafling. Součástí byla zejména výstava koní plemene hafling a mezinárodní sportovní šampionát v jezdeckých disciplínách a celkem se jí zúčastnilo téměř 100 koní z České republiky, Slovenska, Německa a Rakouska. Tato akce výrazně pomohla plemenu hafling propagovat mezi českou veřejností a přispěla také k dalšímu rozvoji zahraniční spolupráce.

V roce 2016 se podařilo ve spolupráci s Českou jezdeckou federací zahájit vyhodnocování žebříčku sportujících haflingů - tzv. HaflingerCup, což by mělo dále zatraktivnit sport s tímto plemenem koní a zapojit více jezdců do aktivit s haflingy.

Zahraniční spolupráce

Asociace svazů chovatelů koní ČR je coby organizace pověřená vedením PK haflinga členem Světového haflingského svazu (HWZSV), který sdružuje všechny významné chovatelské země. Vstup a členství nejdříve do evropského a nyní i do nově založeného světového svazu chovatelů haflingů (HWZSV) přineslo nejen úzkou spolupráci v upřesnění a definování chovatelského cíle, ale hlavně spolupráci na bázi získávání špičkového plemenného materiálu především z Itálie a Rakouska, coby ze zemí původu plemene. V rámci této spolupráce je rovněž zajištěno posuzování plemenných koní na šampionátech v ČR nejlepšími posuzovateli z řad mezinárodních rozhodčích. Toto komentované hodnocení vede ke zlepšení orientace chovatelů v otázce, jak dál postupovat ve šlechtění.

Posuzovatelé z řad české rady plemenné knihy se také účastní školení pořádané evropským a světovým svazem, což by postupně mělo vést k harmonizaci požadavků na plemeno v rámci všech chovatelsky vyspělých zemí. Zároveň jsou poznatky z těchto zahraničních akcí zprostředkovávány chovatelům. V letech 2014 a 2015 se také podařilo ve spolupráci s HWZSV úspěšně zrealizovat projekt z programu Erasmus+, v rámci něhož měla skupina českých posuzovatelů a chovatelů možnost vycestovat do zemí původu koní plemene hafling a absolvovat zde intenzivní vzdělávací program zaměřený na posuzování a šlechtění tohoto plemene a na vzdělávání dalších osob v tomto oboru.

Na základě členství v mezinárodních organizacích ASCHK ČR a potažmo ČSCHH ČR nominuje účastníky na evropské a světové akce. V roce 2018 proběhne Mistrovství Evropy haflingů v jezdeckých disciplínách v rakouské Stadl Paura. Česká republika počítá s účastí svých zástupců – počet koní by se oproti účasti na posledním ročníku ME 2015, kde bylo 10 českých koní, měl minimálně zdvojnásobit. Podařilo se také poprvé na tuto akci nominovat české rozhodčí.

Zhodnocení šlechtitelského programu

Domácí populace, která vznikala hlavně dovozem levných jatečných koní z Rakouska a Itálie, tedy koní vyřazených z chovu, se vyznačovala exteriérovou nevyrovnaností, poměrně velkou hrubostí, špatnou mechanikou pohybu a jednostrannou užitkovostí (většinou tažnou), a hlavně nekompletními rodokmeny. Ani v jejich známém rodokmenu se neobjevovali špičkoví světoví plemenci nebo klisny – matky rodin. Rovněž zastoupení arabské krve v rodokmenech bylo poměrně různé a většinou vyšší než 1,56%. Navíc z důvodu často nekompletních rodokmenů nebylo ani možné přesné podíly arabské krve u těchto koní zjistit. Již v té době (80. – 90. léta) bylo však ve středisku chovu haflingů v Ebbsu prosazováno zastoupení 0% OX krve a tyto koně byli nazýváni čistokrevní haflingové.

V Německu naopak byl šlechtěn hafling s vysokým podílem arabské krve (30 % a více) pro sportovní využití – tzv. ušlechtilý hafling. Dosažitelnost koní pro naše chovatele byla přirozeně lehčí v Německu, hlavně pro nižší ceny a tradičně bližším komerčním kontaktům. Úroveň šlechtění v té době v ČR byla výrazně ovlivněna i velmi nízkou chovatelskou erudicí majitelů, kteří si tyto koně pořizovali jen jako hobby doplněk svých rekreačních aktivit. Teprve nástupem nového vedení ve svazu (ČSCHH ČR) v devadesátých letech přišla nová orientace chovu na autochtonní území tohoto plemene (Itálie a Rakousko). Přednášky, diskuse, zahraniční zájezdy, výstavy, publikační a osvětová činnost vedly ke zvýšení odbornosti a hlavně orientaci chovatelů v chovu tohoto plemene. Ta následně vedla k požadavku zajištění kvalitních plemenů a zároveň k importům klisen s kvalitními rodokmeny, při nichž chovatelé v četných případech vyžadují konzultaci RPK. Nákup vysoce kvalitních plemenů jako Artist-L, Nibelung, Avalon, Armin-Q, Andiamo aj. a jejich zařazení do inseminace vedlo k velmi rychlému zkvalitnění populace, protože pokryli hlavní část připouštěných klisen. Hřebcem Artist-L bylo jen v letech 2010 a 2011 inseminováno na 108 klisen z celkem 381 zapouštěných!

Díky spolupráci se zahraničními PK a zájmu chovatelů se daří také postupně doplňovat chybějící původy koní v českém chovu, což je předpokladem k tomu, abychom získali o populaci v ČR přesnější údaje, především pokud se týče podílů arabské krve. Doložení určitého počtu kompletních generací je také velmi důležitým faktorem při zápisu hřebců i klisen do plemenitby. Toto hledisko se navíc v budoucnu bude dále zpříšňovat, abychom se s populací v ČR chovaných koní dostali na standardně požadovaných šest kompletních generací.

Populace, kterou se postupně daří zlepšovat, se vyznačuje hlavně zlepšením exteriérových znaků nejen v typu, ale hlavně v ušlechtilosti, mechanice pohybu, užitkovou všestranností, charakterem, barvou (je požadován tzv. zlatý ryzák), eliminací bílých odznaků na končetinách, barevných žíní ve hřívě a ocasu (jsou požadovány jen bílé), výraznosti kohoutku a tím zlepšení pohybu předních končetin. Selekcí na suchost končetin se daří i zlepšovat utváření hlavně hlezenního kloubu, kde se často vyskytují křížové nálevky. V populaci nebyly zaznamenány genetické vady.

Zveřejňování výsledků chovatelské práce a propagace plemene

Jako hlavní informační kanál pro chovatele haflingů v ČR fungují webové stránky ČSCHH (www.haflingove.cz), které v roce 2017 prošly celkovou modernizací a web ASCHK ČR (www.aschk.cz). Dále jsou informace zveřejňovány v médiích věnovaných koním obecně – servery Equichannel, Distanc, Jezdci, ČJF, časopisy Koně, Jezdectví apod. Zde je hlavním cílem informovat i další případné zájemce o chov plemene.

ČSCHH ČR dále hojně využívá komunikaci se členy svazu pomocí sociálních sítí a e-mailové komunikace. O aktivitách svazu také zveřejňuje informace v italském časopisu Haflinger Info a na spřízněných zahraničních webech, zejména na webu HWZSV (www.haflinger-world.com).

V roce 2017 se podařilo v rámci projektu Rozvoj chovu koní plemene hafling v ČR spolufinancovanému Ministerstvem zemědělství plemeno hafling výrazně zpropagovat nejen samotnou formou výše zmíněné mezinárodní akce, ale také vydáním Ročenky chovu haflinga 2017, propagačního pexesa, letáku o plemeni a DVD s propagačním videem formou záznamu z Mezinárodního šampionátu. Veškeré tyto materiály jsou samozřejmě k dispozici nejen členům ČSCHH, ale budou dostupné na různých akcích pořádaných nebo s účastí ASCHK a ČSCHH, dále byly rozeslány na odborné školy a do knihoven a jejich distribuce bude pokračovat také prostřednictvím členů ČSCHH, kteří pořádají akce pro veřejnost.

Ve spolupráci s VÚŽV v Uhřetěvsi se aktuálně rozpracovává metodika stanovení plemenných hodnot a vyhodnocení lineárních popisů. Bohužel kvůli statisticky neprůkazným počtům souborů (především příliš malý počet potomků jednotlivých plemenů) zatím není možné naplnit tento dlouhodobý cíl.

Závěr:

Metody plemenitby vedou ke zlepšování chovné populace a naplňují požadavky chovného cíle.

Zpracovali: Ing. Veronika Jenikovská, MVDr. Jaroslav Dražan, březen 2018